

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

проф. А. А. Котвіцька

04 _____ 2019 р.

ПРОГРАМА

**фахового випробування при вступі на навчання
за освітніми програмами:**

«Фармація»

«Клінічна фармація»

«Технології парфумерно-косметичних засобів»

(для осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»
спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я»)

Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітній ступінь – магістр

Харків-2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розрахована на осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» спеціальностей 5.12010101 «Лікувальна справа», 5.12010102 «Сестринська справа», 5.12010103 «Медико-профілактична справа», 5.12010104 «Стоматологія», 5.12010105 «Акушерська справа», 5.12010106 «Стоматологія ортопедична», 5.12010107 «Стоматологічна справа», 5.12010201 «Лабораторна діагностика», 221 «Стоматологія», 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична терапія, ерготерапія» і вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітніми програмами «Фармація», «Клінічна фармація», «Технології парфумерно-косметичних засобів».

Фахове випробування визначає рівень базових теоретичних знань вступників з дисциплін: анатомія та фізіологія людини, мікробіологія, фармакологія.

Тестування розраховане на дві астрономічні години.

ЗМІСТ

АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

Анатомія та фізіологія людини – фундаментальна медико-біологічна дисципліна. Фізіологія збудливих тканин

1. Фізіологія та анатомія як наука. Основні поняття. Методи дослідження.
2. Поняття про тканини, основні види тканин, їх характеристика.
3. Загальний план будови організму. Системи органів. Основні принципи регуляції функцій організму.
4. Рецептори, класифікація за розміщенням та видами подразників.
5. Транспорт речовин крізь біомембрани. Види, характеристика.
6. Нейрон, його будова, види, функції. Роль мікроглії у функціонуванні нейронів.
7. Закономірності проведення збудження нервовими волокнами.
8. Механізм передачі збудження через нервово-м'язовий синапс.
9. Будова та властивості м'язових волокон. Механізм скорочення й розслаблення скелетних м'язів.
10. Види м'язових скорочень: поодинокі та тетанічні; ізотонічні та ізометричні.

Анатомія та фізіологія опорно-рухового апарату

1. Скелет – визначення, функції, структурно-функціональна одиниця скелета – кістка. Кістка як орган, її хімічний склад, окістя, види кісток.

2. З'єднання кісток, види. Будова суглоба, допоміжний апарат суглоба. Класифікація суглобів, види рухів у суглобах.
3. Скелет голови (череп), особливості будови кісток черепа. З'єднання кісток черепа.
4. Скелет тулуба, хребетний стовп, відділи. Особливості будови хребців, з'єднання хребців. Фізіологічні вигини хребта.
5. Будова груднини, ребер. Види ребер, з'єднання ребер з грудниною та хребтом.
6. Скелет верхньої кінцівки: скелет плечового поясу та вільної верхньої кінцівки, сполучення кісток та їх функції.
7. Скелет нижньої кінцівки: скелет тазового поясу. Скелет вільної нижньої кінцівки: відділи, сполучення кісток.
8. Скелетні м'язи, групи. Будова м'яза як органу. Допоміжний апарат м'язів та його функції.
9. М'язи голови, спини, грудей, їх функції. Діафрагма, функції.
10. М'язи живота, верхньої та нижньої кінцівки. Функції.

Анатомо-фізіологічні особливості нервово-гуморальної регуляції організму

1. Нервова система. Класифікація, загальні принципи будови.
2. Спинний мозок, загальні відомості, розміщення, будова, сегменти спинного мозку, функції. Оболонки спинного мозку.
3. Спинномозкові нерви, механізм утворення, види, сплетення спинномозкових нервів, ділянки іннервації.
4. Головний мозок, загальні відомості, розміщення, відділи, функції.
5. Довгастий мозок, розміщення, будова, функції.
6. Задній мозок, розміщення, будова, функції. Мозочок, його функції.
7. Середній мозок, розміщення, будова, порожнина, функції.
8. Проміжний мозок, розміщення, будова. Функції таламуса та гіпоталамуса.
9. Кінцевий мозок, розміщення, будова. Асоціативні зони та їх функції. Лімбічна система, функції. Базальні ядра, функції.
10. Оболонки головного мозку, міжоболонкові простори. Ліквор, його утворення, рух, функції.
11. Вегетативна нервова система (симпатична, парасимпатична, метасимпатична), будова, функціональне значення. Медіатори.
12. Гуморальна регуляція. Властивості гормонів, основні впливи. Механізм дії гормонів на клітини-мішені.
13. Роль гіпоталамо-гіпофізарної системи в регуляції функцій ендокринних залоз.
14. Роль тиреоїдних гормонів у регуляції функцій організму.
15. Роль гормонів підшлункової залози в регуляції функцій організму.
16. Роль гормону прищитоподібних залоз у регуляції функцій організму.
17. Фізіологія жіночої і чоловічої статевої системи, функції, роль статевих гормонів.

Анатомія та фізіологія системи кровообігу та крові

1. Серце, розміщення, будова. Клапани та камери серця. Вінцеве коло кровообігу.
2. Особливості будови, властивості та функції міокарду. Типові та атипові кардіоміоцити.
3. Провідна система серця.
4. Серцевий цикл, його фази, фізіологічна роль.
5. Тони серця, механізм походження, аналіз.
6. Роль симпатичної та парасимпатичної регуляції серцевої діяльності.
7. Гуморальна регуляція діяльності серця.
8. ЕКГ, відведення. Походження зубців, сегментів та інтервалів.
9. Судини, види, будова стінки судин. Анатомічна та фізіологічна класифікація. Особливості кровообігу у капілярах. Механізм обміну рідини між кров'ю та тканинами.
10. Фактори, які забезпечують рух крові по судинах, його спрямованість та безперервність.
11. Судини малого кола кровообігу.
12. Велике коло кровообігу. Аорта, відділи, артерії, що відходять від них.
13. Система верхньої порожнистої вени.
14. Система нижньої порожнистої вени.
15. Система ворітної вени.
16. Артеріальний пульс, його походження та характеристики.
17. Артеріальний тиск, фактори, що визначають його величину, методи реєстрації.
18. Лімфатична система, відділи. Зовнішні принципи будови. Лімфатичні вузли.
19. Механізм утворення лімфи. Лімфатичні судини (види). Рух лімфи в судинах.
20. Загальна характеристика системи крові. Склад і функції крові.
21. Осмотичний тиск крові та його регуляція. Білки плазми крові, їх функціональне значення. Онкотичний тиск плазми крові та його роль.
22. Кислотно-основний стан крові, роль буферних систем крові в підтриманні його сталості.
23. Еритроцити, їхні функції. Види гемоглобіну та його сполук, фізіологічна роль.
24. Лейкоцити, функції. Лейкоцитарна формула.
25. Тромбоцити, фізіологічна роль.
26. Фізіологічна характеристика системи АВ0 крові і резус-системи крові (СDE).

Будова та функції органів дихання, травлення, виділення, обміну речовин

1. Структура і топографія дихальної системи. Ніс, будова, приносіві пазухи, функції носа.
2. Гортань, трахея: топографія, будова, функції.

3. Бронхи — види бронхів, відмінності бронхів, бронхіальне дерево. Фізіологічна роль дихальних шляхів, регуляція їх просвіту.
4. Легені, розміщення, будова (зовнішня та внутрішня), структурно-функційна одиниця – ацинус.
5. Плевра, будова, листки. Плевральна порожнина.
6. Основні етапи дихання. Біомеханіка вдиху та видиху. Зовнішнє дихання. Показники зовнішнього дихання та їх оцінка.
7. Структура травної системи, травний канал, травні залози.
8. Ротова порожнина, будова. Травлення у ротовій порожнині.
9. Великі слинні залози, будова, місця відкриття вивідних проток. Склад слини, її роль у травленні. Регуляція слиновиділення.
10. Глотка, стравохід: розміщення, стінки, відділи.
11. Шлунок, відділи, будова стінки. Залози шлунку. Травлення у шлунку.
12. Склад і властивості шлункового соку, механізм секреції, методи дослідження.
13. Тонка кишка, відділи, особливості будови стінки тонкої кишки. Особливості травлення в дванадцятипалій кишці.
14. Склад і властивості кишкового соку, регуляція його секреції. Порожнинне та пристінкове травлення. Всмоктування у травному каналі.
15. Підшлункова залоза, розміщення, відділи. Склад і властивості підшлункового соку
16. Печінка, розміщення, будова (зовнішня, внутрішня). Жовчний міхур, розміщення, будова стінки, функції. Жовчні протоки. Склад і властивості жовчі. Регуляція жовчовиділення в людини.
17. Товста кишка, відділи, особливості будови. Акт дефекації. Особливості травлення в товстій кишці. Роль мікрофлори.
18. Загальна характеристика системи виділення. Нирки, розміщення, будова, функції. Особливості кровопостачання нирки.
19. Сечоводи, сечовий міхур, будова стінки. Сечівник жіночий та чоловічий, будова стінки, відмінності.
20. Нефрон – структурно- функціональна одиниця нирок. Механізм сечоутворення. Фільтрація в клубочках, її регуляція. Реабсорбція та секреція в нефроні, фізіологічні механізми.
21. Теплоутворення та тепловіддача, їхня регуляція. Регуляція температури тіла за умов впливу різних факторів довкілля.

Фізіологія взаємодії організму та зовнішнього середовища

1. Сенсорні системи (аналізатори), загальна будова та функції.
2. Смаковий аналізатор, будова, функції, методи дослідження.
3. Нюховий аналізатор, будова та функції, методи дослідження.
4. Шкірний аналізатор, види чутливості, будова, функції.

5. Фізіологічні механізми болю та знеболювання. Поняття про антиноцицептивну систему.
6. Слуховий аналізатор, будова та функції.
7. Зорова сенсорна система, будова та функції. Теорії кольорового зору.
8. Вища нервова діяльність людини, роль кори головного мозку в її формуванні.
9. Вроджені форми поведінки. Інстинкти, їх біологічна роль.
10. Набуті форми поведінки. Механізм утворення умовних рефлексів, відмінності від безумовних.
11. Гальмування умовних рефлексів.
12. Пам'ять, види і механізм утворення.
13. Потреби та мотивації, їх роль у формуванні поведінкових реакцій.
14. Емоції, механізм формування, біологічна роль.
15. Типи вищої нервової діяльності людини.
16. Перша та друга сигнальні системи відображення дійсності.
17. Мислення. Роль мозкових структур у процесі мислення.
18. Сон, його види, фази, фізіологічні механізми.

МІКРОБІОЛОГІЯ

Загальна мікробіологія

Мікробіологія як наука. Морфологія і фізіологія мікроорганізмів

1. Мікробіологія як наука. Медична мікробіологія, її завдання в боротьбі з інфекційними хворобами.
2. Поняття про класифікацію мікроорганізмів.

Мікроби і навколишнє середовище

1. Морфологія бактерій, їхні розміри та основні форми.
2. Будова бактеріальної клітини.
3. Хімічний склад мікроорганізмів.
4. Живлення мікроорганізмів, основні їхні типи.
5. Дихання мікроорганізмів.
6. Ріст і розмноження мікроорганізмів.
7. Живильні середовища, класифікація їх, виготовлення та застосування.
8. Поширення мікроорганізмів у природі. Роль води, повітря, ґрунту в передачі інфекційних хвороб.
9. Мікрофлора організму людини.
10. Стерилізація, її основні види. Стерилізація медичних інструментів, перев'язувального та хірургічного матеріалу, лабораторного посуду, живильних середовищ.

11. Дезінфекція. Дезінфікуючі речовини, виготовлення з них дезінфекційних розчинів.
12. Поняття про антисептику та асептику.

Генетика та мінливість мікроорганізмів. Бактеріофаги

1. Генетика мікроорганізмів. Генотипова та фенотипова мінливість.
2. Бактеріофаг, його природа та практичне застосування.

Антибіотики. Хіміопрепарати

1. Поняття про антибіотики, їх походження, класифікацію. Застосування. Побічна дія антибіотиків, методи її подолання.

Вчення про інфекцію

1. Визначення понять «інфекція», «інфекційний процес», «інфекційна хвороба». Роль мікроорганізмів у розвитку інфекційних хвороб. Етапи розвитку інфекційного процесу.
2. Джерела інфекції, вхідні ворота, механізми та шляхи передачі.
3. Форми інфекційного процесу.

Вчення про імунітет. Специфічна імунопрофілактика та імунотерапія. Алергія

1. Імунітет, його види; неспецифічні і специфічні чинники імунітету.
2. Серологічні реакції, їх практичне застосування.
3. Вакцини — препарати для створення активного імунітету. Види вакцин, принципи виготовлення. Методи вакцинації. Ревакцинація.
4. Сироватки. Метод виготовлення їх і зберігання.
5. Імуноглобуліни (гамма-глобуліни).
6. Поняття про алергію, її основні форми. Анафілактичний шок. Стан анафілаксії та запобігання йому.
7. Сироваткова хвороба, її профілактика.

Спеціальна мікробіологія

Патогенні коки

1. Патогенні коки. Загальна характеристика групи.
2. Стафілококи. Мікробіологічна характеристика. Хвороби, спричинені стафілококами. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики стафілококових хвороб. Терапія.
3. Стрептококи. Мікробіологічна характеристика. Хвороби, спричинені стрептококами. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Терапія.

4. Стрептококи пневмонії (пневмококи). Мікробіологічна характеристика. Хвороби, спричинені стрептококами пневмонії. Матеріал для дослідження, особливості його взяття. Методи, лабораторної діагностики. Терапія.
5. Менінгококи. Мікробіологічна характеристика. Хвороби, спричинені менінгококами. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Терапія.
6. Гонококи. Мікробіологічна характеристика. Хвороби гонококової етіології. Матеріал для дослідження, особливості взяття. Методи лабораторного дослідження. Терапія.

Родина Кишкові бактерії

1. Родина кишкових бактерій. Загальна характеристика групи.
2. Ешерихії, мікробіологічна характеристика. Роль кишкової палички в організмі людини, діарезгенні кишкові палички. Матеріал для дослідження. Методи лабораторної діагностики ешерихіозів. Терапія.
3. Сальмонели. Мікробіологічна характеристика. Хвороби, спричинені сальмонелами. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Терапія.
4. Шигели. Мікробіологічна характеристика. Хвороби, спричинені шигелами. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Терапія.
5. Холерні вібріони. Мікробіологічна характеристика. Особливості роботи зі збудниками особливо небезпечних інфекцій. Патогенез холери. Матеріал для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Терапія.

Повітряно-краплинні бактерійні інфекції

1. Корінебактерії дифтерії. Мікробіологічна характеристика. Патогенез, клінічні ознаки дифтерії, імунітет. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Специфічне лікування хворих на дифтерію, її профілактика. Терапія.
2. Бордетели – збудники коклюшу. Мікробіологічна характеристика. Патогенез, клінічні ознаки коклюшу, імунітет. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Специфічна профілактика коклюшу. Терапія.
3. Мікобактерії туберкульозу. Мікробіологічна характеристика. Патогенез, клініка туберкульозу, імунітет. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Методи лабораторної діагностики. Специфічне лікування хворих на туберкульоз, його профілактика. Терапія.

Збудники особливо небезпечних інфекцій

1. Загальна характеристика збудників зоонозних інфекцій: чуми, туляремії, бруцельозу, сибірки. Взяття матеріалу для дослідження та заходи безпеки під час роботи зі збудниками особливо небезпечних інфекцій. Патогенез, клініка зоонозних інфекцій, імунітет. Специфічне лікування хворих, профілактика.
2. Загальна характеристика патогенних клостридій. Особливості лабораторної діагностики ранової анаеробної інфекції – газової гангрени, правця. Особливості взяття матеріалу для дослідження і заходи безпеки. Специфічне лікування хворих і профілактика.
3. Мікробіологічна характеристика збудника ботулізму. Патогенез, клініка ботулізму, імунітет. Особливості взяття матеріалу для дослідження. Специфічне лікування хворих, профілактика.

Патогенні спірохети. Рикетсії. Хламідії. Мікоплазми

1. Загальна характеристика патогенних спірохет. Збудник сифілісу. Патогенез, клініка сифілісу, імунітет. Особливості взяття матеріалу для дослідження в різні періоди хвороби. Методи лабораторної діагностики.
2. Короткі відомості про збудників поворотного тифу і лептоспірозів.
3. Загальна характеристика рикетсій. Збудник висипного тифу. Патогенез, клінічні ознаки висипного тифу, імунітет. Взяття матеріалу та заходи безпеки. Лабораторна діагностика. Специфічна профілактика.
4. Хламідії. Особливості морфології. Роль в патології людини. Патогенні види. Мікробіологічна діагностика. Препарати для лікування.
5. Мікоплазми. Особливості морфології, патогенні види. Роль у патології людини. Мікробіологічна діагностика. Препарати для лікування.

Віруси

1. Віруси. Принципи класифікації і загальна характеристика.
2. Короткі відомості про РНК-геномні віруси (грипу, сказу, епідемічного паротиту, кору, гепатиту А, поліомієліту, Коксакі, ЕСНО).
3. Короткі відомості про ДНК-геномні віруси (вірус натуральної віспи, герпес-віруси).
4. Короткі відомості про віруси гепатитів В і С. Особливості епідеміології. Патогенез хвороби. Методи вірусологічної діагностики. Специфічна профілактика.
5. Ретровіруси. Вірус імунодефіциту людини. Основні властивості. Епідеміологія. Вірусологічна діагностика СНІДу. Профілактика і лікування.

Організація, обладнання та правила роботи бактеріологічної лабораторії

1. Організація та обладнання бактеріологічної лабораторії.
2. Будова мікроскопа. Правила мікроскопування.
3. Виготовлення мазків з бульйонної культури, з агарової культури, з патологічного матеріалу.
4. Забарвлення мазків простим методом та за методом Грама.
5. Мікроскопія нативних і забарвлених мазків-препаратів.
6. Характеристика росту мікроорганізмів на рідких живильних середовищах.
7. Характеристика росту мікроорганізмів на щільних живильних середовищах.
8. Техніка посіву матеріалу на живильні середовища (петлею, тампоном, шпателем).
9. Виготовлення дезінфікуючих розчинів, їх застосування.
10. Проведення дезінфекції відпрацьованого матеріалу, робочого місця, рук.
11. Підготовка лабораторного посуду, медичних інструментів, перев'язувального і хірургічного матеріалу до стерилізації та їх стерилізація.
12. Вакцини, їх застосування. Методи вакцинації. Аутовакцини: етапи виготовлення, застосування.
13. Взяття слизу з зівів і носа та з ураженої ділянки шкіри для бактеріологічного дослідження.
14. Взяття крові для бактеріологічного дослідження.
15. Взяття харкотиння для бактеріологічного дослідження.
16. Взяття калу для бактеріологічного дослідження.
17. Посів патологічного матеріалу на живильні середовища.
18. Визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків методом паперових дисків.

ФАРМАКОЛОГІЯ

Лікарська рецептура та загальна фармакологія

1. Поняття про лікарські речовини та джерела їх одержання, визначення поняття «лікарський засіб». Шляхи пошуку нових лікарських засобів. Етапи створення та впровадження ліків. Сучасна класифікація та номенклатура лікарських засобів.
2. Класифікація лікарських форм. Поняття про офіціальні та магістральні форми ліків.
3. Тверді лікарські форми ліків та правила їх виписування.
4. М'які лікарські форми та правила виписування рецептів на них.

5. Рідкі лікарські форми та правила їх виписування. Особливості виписування розчинів для ін'єкцій в ампулах і флаконах.
6. Сучасні лікарські форми, їх вплив на ефективність лікарських засобів.
7. Поняття про фармакодинаміку та фармакокінетику ліків. Основні етапи фармакокінетики: всмоктування, розподіл, метаболізм та екскреція ліків. Шляхи виведення ліків з організму.
8. Фактори, які впливають на фармакодинаміку та фармакокінетику ліків: хімічна будова, фізико-хімічні властивості, біодоступність, доза, вік, маса тіла, генетичні особливості, стать, режим харчування і склад їжі, метеорологічні фактори, наявність хронічних захворювань органів, які причетні до метаболізму та екскреції ліків.
9. Шляхи введення ліків в організм: ентеральні та парентеральні.
10. Види дії ліків: місцева, резорбтивна, рефлекторна, основна і побічна, пряма і другорядна.
11. Явища, що виникають при повторному введенні ліків: кумуляція, звикання, тахіфілаксія, медикаментозна залежність, ейфорія, абстиненція, сенсibiliзація.
12. Комбінована дія ліків. Синергізм і його види. Антагонізм та його види.
13. Побічна дія ліків алергійної та неалергійної природи.
14. Органоспецифічна токсична дія ліків. Особливості побічної дії ліків при вагітності: ембріотоксична, ембріолетальна, тератогенна, фетотоксична дія ліків.

Фармакологія окремих груп лікарських засобів (Спеціальна фармакологія)

1. Хіміотерапевтичні лікарські засоби – загальна характеристика. Класифікація.
2. Протимікробні лікарські засоби – загальна характеристика, класифікація.
3. Антисептики та дезінфектанти. Класифікація, фармакологічна характеристика, умови раціонального застосування. Отруєння солями важких металів, принципи надання першої медичної допомоги.
4. Антибіотики. Класифікація. Поняття про тип та спектр протимікробної дії, антибіотикорезистентність. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального застосування антибіотиків.
5. Синтетичні антибактеріальні лікарські засоби: сульфаніламідни, хінолони. Загальна характеристика та класифікація. Тип і спектр протимікробної дії. Фармакологічна характеристика. Особливості застосування комбінованих сульфаніламідних препаратів. Заходи щодо попередження побічної дії сульфаніламідів та хінолонів.
6. Похідні нітрофурану та 8-оксихіноліну. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Попередження побічної дії, особливо пов'язаної з лікарською взаємодією.

7. Протитуберкульозні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Попередження побічної дії протитуберкульозних препаратів при тривалому їх використанні. Особливості роботи з протитуберкульозними лікарськими засобами.
8. Протиспірохетозні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
9. Противірусні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
10. Протималарійні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
11. Антипротозойні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
12. Протигрибкові лікарські засоби. лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості використання дермальних лікарських форм протимікозних препаратів.
13. Протигельмінтні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
14. Протибластомні лікарські засоби. Загальна характеристика групи. Механізми цитостатичної дії. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Попередження основних побічних ефектів (нудоти, рвоти, мієло- та імуносупресії).
15. Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію. Загальна характеристика та класифікація групи.
16. Місцевоанестезуючі лікарські засоби. Класифікація Фармакологічна характеристика. Види місцевої анестезії. Особливості роботи з місцево-анестезуючими лікарськими засобами.
17. В'язучі лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
18. Адсорбуючі лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
19. Подразнювальні лікарські засоби. Їх рефлекторна й відволікаюча дія. Фармакологічна характеристика. Особливості застосування окремих препаратів.
20. Холінергічні лікарські засоби: холіноміметики та антихолінестеразні препарати. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Гострі отруєння фосфорорганічними речовинами та заходи першої медичної допомоги. Реактиватори холінестерази.
21. Антихолінергічні лікарські засоби. М-холіноблокатори. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Гостре отруєння атропіном та заходи першої медичної допомоги.
22. Гангліоблокатори. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з гангліоблокаторами.
23. Міорелаксанти. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з міорелаксантами.
24. Лікарські засоби, які впливають на передачу збуджень в адренергічних синапсах, їх класифікація.
25. α -адреноміметичні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання деконгестантів (α -адреноміметиків місцевої дії).

26. β -адреноміметичні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання препаратів у вигляді інгаляційних систем.
27. Симпатоміметики. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
28. α -адреноблокатори. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
29. β -адреноблокатори. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з β -адреноблокаторами.
30. Симпатолітики. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
31. Класифікація лікарських засобів, що впливають на ЦНС. Лікарські засоби для наркозу. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з наркозними засобами.
32. Гіпнотики. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання гіпнотиків.
33. Протиепілептичні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання антиконвульсантів.
34. Протипаркінсонічні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
35. Опіодні (наркотичні) анальгетики. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Гостре отруєння опіодними анальгетиками та наркотичними речовинами та заходи першої медичної допомоги. Особливості роботи з наркотичними анальгетиками.
36. Неопіодні (ненаркотичні) анальгетики. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Порівняльна фармакологічна характеристика опіодних та неопіодних анальгетиків. Умови раціонального їх використання.
37. Нейролептики. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
38. Транквілізатори. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
39. Седативні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Бромізм. Методи його попередження.
40. Антидепресанти. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
41. Психостимулятори. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
42. Аналептики. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
43. Ноотропи. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
44. Адаптогени. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
45. Протикашльові лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
46. Відхаркувальні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
47. Бронхолітики. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
48. Кардіотонічні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
49. Протиаритмічні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
50. Антисклеротичні (гіпохолестеринемічні) лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
51. Гіпотензивні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
52. Лікарські засоби, що впливають на мозковий кровообіг. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови їх раціонального використання.

53. Антиангінальні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з антиангінальними лікарськими засобами.
54. Лікарські засоби, які впливають на апетит. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
55. Лікарські засоби, які використовують при порушеннях секреції залоз шлунку. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
56. Лікарські засоби, які використовують при порушенні секреції підшлункової залози. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання лікарських засобів, що містять травні ферменти.
57. Гепатопротектори та жовчогінні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
58. Блювотні та протиблювотні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
59. Проносні та антидіарейні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови їх раціонального використання.
60. Засоби, які використовують при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Класифікація. Особливості їх використання.
61. Діуретики. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови їх раціонального використання.
62. Протиподагричні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
63. Утеротропні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
64. Лікарські засоби, які впливають на гемопоез. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
65. Антикоагулянти. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
66. Антианреганти. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
67. Гемостатики. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
68. Плазмозамінники, детоксиканти та препарати для парентерельного харчування. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з плазмозамінниками.
69. Лікарські засоби, що містять гормони, їх синтетичні аналоги та антагоністи. Класифікація. Умови раціонального використання гормональних лікарських засобів.
70. Гормональні препарати гіпофізу. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
71. Лікарські засоби, які впливають на функції щитоподібної залози. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
72. Гормональні протидіабетичні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Особливості роботи з інсулінами.
73. Негормональні протидіабетичні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
74. Гормональні препарати з активністю надниркових залоз: мінералокортикостероїди, глюкокортикостероїди. Класифікація. Фармакологічна характеристика.

75. Лікарські засоби, що містять естрогенні та гестагенні гормони.
76. Контрацептиви. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання.
77. Лікарські засоби, що містять естрогенні та гестагенні гормони. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
78. Андрогенні та анаболічні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.
79. Лікарські препарати водорозчинних і жиророзчинних вітамінів. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання.
80. Нестероїдні протизапальні лікарські препарати. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання.
81. Протиалергійні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика. Умови раціонального використання.
82. Імуноотропні лікарські засоби. Класифікація. Фармакологічна характеристика.

ЛІТЕРАТУРА

Анатомія та фізіологія

1. Гайворонский И.В. Норм. Анатомия человека: В 2т: Учеб. – СПб.: Спец. литр., 2003-2004.
2. Гайворонский И.В., Ничипорук Ш.Н. Анатомия пищеварительной системы: Учеб. Пособие для мед. Вузов. – СПб: Элби, 2007.
3. Егоров И.В. Клиническая анатомия человека: Учебн. пособ.- Ростов н/Д.: «Феникс», 1997.
4. Крылова Н.В. и др. Спланхнология: Атлас пособие. – М.: Изд-во РУДН, 1997.
5. Крылова Н.В., Искренко И.А. Анатомия скелета: Атлас пособие. – М.: Изд-во РУДН, 2003.
6. Михайлов С.С. Анатомия человека М. Медицина, 2004.
7. Привес М.Г., Лысенков Н.К., Бушкович В.И. Анатомия человека.- 11-е изд., испр. и доп.-СПб.: Гиппократ, 2001.
8. Сапин М.Р. Анатомия человека. – М.: Медицина, 2001-2002 в 2-х томах
9. Сапин М.Р. Атлас нормальной анатомии человека. М: Мед пресс информ, 2006-2007.
10. Сапин М.Р., Швецов Э.В. Анатомия человека/ Серия «Среднее профессиональное образование».- Ростов н/Д: Феникс, 2004..
11. Нормальная физиология. Практикум. Под ред. К.В. Судакова. – М. Мед. информ. агентство, 2008.
12. Нормальная физиология/ Под ред. проф. А.В.Коробкова.- М.: Высшая школа, 1980.
13. Нормальная физиология/ Под ред. проф. В.А.Полянцева.- М.: Медицина, 1989.

14. Практикум по нормальной физиологии/ Под ред. проф. Н.А.Агаджаняна и проф. А.В.Коробкова.- М.: Высшая школа, 1983.
15. Руководство к практическим занятиям по физиологии/ Под ред. член-корр. АМН СССР Г.И.Косицкого и проф. В.А.Полянцева.- М.: Медицина, 1988.
16. Судаков К.В. Функциональные системы организма. Руководство.- М.: Медицина, 1987.
17. Физиология человека. В 4-х томах.- Пер. с англ./ Под ред. Р.Шмидта и Г.Тевса.- М.: Мир, 1985.
18. Физиология человека. Учебник для мед. вузов. 2-е изд. Под ред. В.М. Покровского, Г.Ф. Коротько. – М.: Медицина, 2003.
19. Физиология человека/ Под ред. член-корр. АМН СССР Г.И.Косицкого.М.: Медицина, 1985.
20. Фундаментальная и клиническая физиология. Учебник. Под ред. А.Г. Камкина, А.А. Каменского. М.: «Академия», 2004.

Мікробіологія

1. І.Л.Дикий, І.Ю. Холупяк, Н.Ю. Шевельова та інш., Мікробіологія, Х., «Прапор», Видавництво НфаУ, 1999,- 416с.
2. Микробиология: Руководство к лаборатор. занятиям: Учебное пособие для студентов фармацевтических ВУЗов и фармацевтических факультетов медицинских институтов / И.Л.Дикий, И.И.Сидорчук, И.Ю.Холупяк и др..- К.:ИД «Профессионал», 2004, - 594 с.
3. Векірчик К.М. Практикум з мікробіології. – К.: Либідь, 2001. – 144с.
4. Лысак В.В. Микробиология. – Мн.: БГУ, 2005. – 264с.
5. Лысак В.В. Микробиология: Учеб. Пособие для студентов биологических специальностей. – Минск: БГУ, 2007.
6. Атлас по медицинской микробиологии, вирусологии и иммунологии: Учебное пособие для студентов медицинских вузов / Под. ред. А.А. Воробьева, А.С. Быкова. – М.:Медицинское информационное агентство, 2003. – 236с.
7. Багирова Н.С. Диагностика бактериемий. // Consilium Medicum, 2002, т.4, №1, с.46–48
8. Покровский В.И., Пак С.Г., Брико Н.И., Данилкин Б.К., Инфекционные болезни и эпидемиология.- М.:ГЭОТАР-МЕД, 2002.-384с.
9. Сбойчаков В.Б. Микробиология с основами эпидемиологии и методами микробиологических исследований, СПб.: СпецЛит, 2007. – 592 с.
10. Шувалова Е.П. Инфекционные болезни (6-е издание), 2005 г. – 696 стр.

Фармакологія

1. Дроговоз С. М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту: Підручник – довідник. – Х.: Видавничий центр “ХАІ”, 2006. - 480 с.
2. Фармакологія: Підручник / І. С. Чекман, Н. О. Горчакова, В. А. Туманов та ін.; за ред. І. С. Чекмана. – К.: Вища шк., 2004. – 598 с.

3. Скакун М. П., Посохова К.А. Фармакологія: Підручник. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – 740 с.
4. Харкевич Д. А. Фармакологія: Учебник. – 8-е изд., пере раб., доп. и испр. – М.: ГЭОТАР – Медицина, 2005. – 736 с.
5. Фармакологія: Руководство для внеаудиторной и аудиторной работы студентов / С. М. Дроговоз, И.М.Рыженко, В.П.Верейтинова и др.; Под. Ред. С. М. Дроговоз. – Х.: Изд-во НфаУ: Золотые страницы, 2002. – 272 с.
6. Самостійна робота студентів з фірмакології: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С.М. Дроговоз, І.М. Риженко, С.Ю. Штриголь та ін. – Х.: Вид-во НфаУ: Золоті сторінки, 2004. – 112 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідь оцінюється за бальною шкалою, виходячи з максимально можливої суми – 100 балів за 35 завдань.

Кожен екзаменаційний білет містить 5 тестових завдань першого рівня (одна правильна відповідь) та 30 завдань другого рівня (три правильні відповіді).

За кожне тестове завдання першого рівня абітурієнт отримує:

2 бали – якщо відповідь правильна;

0 балів – якщо вибрано неправильну відповідь або відповіді не надано.

За кожне тестове завдання другого рівня абітурієнт отримує:

3 бали – якщо відповідь повна, правильна;

2 бали – якщо вибрані 2 правильні відповіді;

1 бал – якщо вибрана тільки 1 правильна відповідь;

0 балів – якщо вибрані неправильні відповіді або відповіді не надано.

До сумарної кількості отриманих балів додаються 100 балів базових.

До участі у конкурсі допускаються вступники, які за результатами письмового тестування отримали 130 балів і більше.

**Голова фахової
атестаційної комісії**

доц. Гладченко О.М.